

La participació dels infants més petits

Josepa Gómez i Bruguera
de l'Escola Nabí de Barcelona

En primer lloc vull agrair-vos l'encàrrec de participar en aquesta jornada i en aquest lloc.

Sempre que he vingut a Saifores ha estat amb motiu d'esdeveniments interessants: trobades del Sac de danses, escoles d'estiu, presentació del QUAFE per part de Pere Darder i de José Antonio López, visita de la revista INFÀNCIA...

La darrera vegada va ser amb motiu de la festa del 75è aniversari de Marta Mata. Ens agradaria que ara ella també fos aquí.

Respecte del tema de la PARTICIPACIÓ dels infants, que és ara el que ens ocupa, voldria exposar unes idees que crec que són importants. Tots les sabem, no diré res de nou. Posteriorment aportaré uns materials d'infants de parvulari.

Freinet al seu llibre "Invariants pedagògiques" (invariant nº1) ens diu que *l'infant és de la mateixa naturalesa que nosaltres*: pensa, té sentiments, vol tenir èxit, és curiós, és actiu, vol actuar i actua, vol participar, vol estimar i sentir-se estimat... És a dir, l'infant val per ell mateix, tingui l'edat que tingui. És un igual nostre encara que tingui diferents necessitats.

També Liliane Lurçat ens diu en aquesta línia: *És el grau d'autonomia el que diferencia l'infant de l'adult.*

L'infant és ciutadà de ple dret en el lloc i del moment en què viu.
Té necessitat de comunicació amb les diferents persones i amb l'entorn.

Aprendre és un acte social, que es dona pel fet de viure en un lloc i amb altres persones. El coneixement es construeix. Hi ha necessitat de prendre la paraula i d'escoltar les paraules dels altres.
Canevaro ens diu: *La paraula és la clau encantada que obre totes les portes.*

La PARTICIPACIÓ suposa una oportunitat per a l'aprenentatge. Obre un procés de coneixement compartit que té un efecte multiplicador: una idea porta a l'altra.

PARTICIPAR comporta tenir opinió, dir què penses, què sents, què saps. Comporta ser escoltat. Comporta tenir informació prèvia, comporta prendre part en la presa de decisions, sentir-se partícip del projecte i del treball.

Molt important!

Per la participació cal un clima d'escolta, de confiança, de respecte... on seran recollides i respectades les idees, les propostes, els sentiments, les diferències...

A la paraula hi ha els fonemes i l'actitud. L'actitud del model adult que va creant el clima propici d'escolta, de comunicació, de respecte i de relació autèntica: de persona a persona.

Aquesta idea d'infant de la qual parlem comporta un PLANTEJAMENT METODOLÒGIC que ha de contemplar la possibilitat d'aprendre a partir de la pròpia història i de les aportacions que la vida quotidiana ens ofereix: interessos, problemes, propostes, conflictes, tristeses...

Preguntes que em faig

Tenim en compte les competències i la vida dels infants, o ens dobleguem a un programa predeterminat, a un llibre de fitxes adreçat a un alumne estàndard?

Interessen més els temes de l'escola que no pas els infants de l'escola?

Interessen més els papers, les enquestes, les avaluacions, els aplicatius... que no pas l'avenç humà i l'aprenentatge dels infants, el benestar dels mestres i el bon clima de les escoles?